

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม
2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้รับจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์
3. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ที่ผ่านมา และแนวทางในอนาคต

จากสมมติฐานการวิจัยได้กำหนดไว้ 3 ข้อ คือ

1. ประชาชนมีความต้องการให้พัฒนาและส่งเสริมให้แหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในระดับมาก
2. ประชาชนในชุมชนได้รับผลกระทบทางด้านบวกจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว มากกว่าด้านลบ
3. ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเวียงกุมกามในลักษณะการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างมาก

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการทำวิจัยประกอบไปด้วยคำถามปลายเปิดและปลายปิด โดยได้แจกแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 315 ชุด ไปยังประชาชนในเขตพื้นที่แหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งหมด 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ช้างคำ หมู่บ้านเจดีย์เหลี่ยมและหมู่บ้านป่าเปอะ โดยนำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 57.80 มีอายุอยู่ระหว่าง 31–40 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 39.40 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 ระยะเวลาอยู่อาศัย 11 – 25 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 มีพื้นที่อยู่อาศัย 51 – 100 ตารางวา จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านช้างคำ จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 เคยได้รับการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 83.80 ได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐปริมาณปานกลาง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 และรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์จากผู้นำชุมชน จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70

5.1.2 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามโดยมีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามอย่างมาก โดยต้องการสร้างความรับผิดชอบพื้นฐานให้นักท่องเที่ยว (คนไทย) สำนึกต่อคุณค่าและช่วยอนุรักษ์โบราณสถานไว้ต่อไป และสร้างจิตสำนึกของการรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะคนไทย รวมทั้งต้องการจัดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเพื่อชื่นชมโบราณสถาน (ดูตารางที่ 4.13)

5.1.3 ระดับความต้องการในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ให้เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ให้เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับมาก โดยต้องการให้มีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานท้องถิ่นและคนในชุมชน จัดการขยะ น้ำเสีย และมลพิษต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้หน่วยงานราชการในท้องถิ่นหรือจังหวัดเป็นผู้จัดการให้มีการบริการด้านความปลอดภัย การอำนวยความสะดวก ต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวทุกระดับ ให้ชาวบ้านในชุมชนหมู่บ้านร่วมกับผู้นำท้องถิ่นร่วมกันบริหารจัดการพื้นที่และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและโปร่งใส จัดให้มีแผนที่ คู่มือแนะนำเที่ยว และป้ายบรรยายเพื่อให้การ

แนะนำ และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และประชาชนมีความต้องการให้มีการจัดบริการต่าง ๆ เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ สถานที่พัก ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม และสถานที่จำหน่ายสินค้า หรือของฝากต่าง ๆ ฯลฯ และควรเปิดโอกาสให้ชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดทำ (คูตารางที่ 4.14)

5.1.4 ระดับผลกระทบที่ได้รับจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่อาศัยและการดำรงชีวิต

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้รับผลกระทบจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมในด้านบวกหรือได้รับผลกระทบดีขึ้นโดยไม่ได้รับผลกระทบในด้านที่อยู่อาศัยและการดำรงชีวิต ทางด้านความสะดวกสบายในการเดินทาง เช่น ถนน รถมอเตอร์ไซด์สองแถว ความเป็นส่วนตัวของที่พักรีสอร์ท ความสะดวกสบายในเรื่องสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ สภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย เช่น เสียง ฝุ่นละออง มลพิษ และความสงบเงียบของการดำรงชีวิตในหมู่บ้านชุมชน มลพิษ

5.1.5 ระดับผลกระทบที่ได้รับจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้รับผลกระทบจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจดีขึ้นหรือด้านบวก โอกาสในการทำมาหากินหารายได้จากนักท่องเที่ยว รายได้จากการขายสินค้าชุมชน หรือร่วมกิจกรรมในหมู่บ้านชุมชน การทำงานและประกอบอาชีพ และ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน (คูตารางที่ 4.17)

5.1.6 ระดับผลกระทบที่ได้รับจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านจิตสำนึกและความผูกพัน

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้รับผลกระทบจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านจิตสำนึกและความผูกพันโดยรวมแล้วดีขึ้นหรือผลกระทบด้านบวก ก่อให้เกิด ความหวงแหนและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานราชการในท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรมเวียงกุมกาม ความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างคนในหมู่บ้าน ชุมชนท้องถิ่น ความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชน(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) จิตสำนึกและความภูมิใจในแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม และความผูกพันกับคนในหมู่บ้านชุมชนท้องถิ่น (คูตารางที่ 4.18)

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” มีประเด็นที่ต้องนำมาพิจารณา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพค้าขาย ระยะเวลาอยู่อาศัย 11 – 25 ปี มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีพื้นที่อยู่อาศัย 51 – 100 ตารางวา อาศัยอยู่ในหมู่บ้านข้างกำแพงได้รับการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ ได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐปริมาณปานกลาง และรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์จากผู้นำชุมชน

ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม โดยต้องการสร้างความรับผิดชอบพื้นฐานให้นักท่องเที่ยว(คนไทย) สำนึกต่อคุณค่าและช่วยอนุรักษ์โบราณสถานไว้ต่อไป และสร้างจิตสำนึกของการรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะคนไทย รวมทั้งต้องการจัดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเพื่อชื่นชมโบราณสถาน และมีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ให้เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยให้มีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานท้องถิ่นและคนในชุมชน จัดการขยะ น้ำเสีย และมลพิษต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้หน่วยงานราชการในท้องถิ่นหรือจังหวัดเป็นผู้จัดการให้มีการบริการด้านความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวทุกระดับ ให้ชาวบ้านในชุมชนหมู่บ้านร่วมกับผู้นำท้องถิ่นร่วมกันบริหารจัดการพื้นที่และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและโปร่งใส จัดให้มีแผนที่คู่มือแนะนำ และป้ายบรรยายเพื่อให้การแนะนำ และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และประชาชนมีความต้องการให้มีการจัดบริการต่าง ๆ เช่นที่จอดรถ ห้องน้ำ สถานที่พัก ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม และสถานที่จำหน่ายสินค้า หรือของฝากต่าง ๆ ฯลฯ และควรเปิดโอกาสให้ชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดทำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นของ นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527: 182) กล่าวว่าแนวความคิดเกี่ยวกับการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนนั้น ได้บังเกิดขึ้นในชุมชนต่างๆทั่วโลก ดังจะเห็นได้จากจารีตประเพณีลงแขก ซึ่งมีการปฏิบัติในหมู่เกษตรกรทั่วโลก การมีส่วนร่วมเกิดจากแนวคิด 3 ประการ คือ ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกัน การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชน ไปในทิศทางที่พึงปรารถนาผลดีได้รับประโยชน์อย่างไรหรือไม่ นอกจากนี้ ยังช่วยให้ชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการประเมินและเป็นการเผยแพร่กิจกรรมออกไปสู่ชุมชนอื่น ๆ

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสามารถยืนยันผลการศึกษาของ ฉัตรสุดา อู่เนื่อง(2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกามอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และประโยชน์สำหรับการใช้เป็นแนวทางในการวางแผนด้านนโยบายของภาครัฐที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อที่จะให้เป็นแหล่งก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนและประเทศ การศึกษาที่ผ่านมาได้พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็นหลายส่วน ซึ่งในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กัน เช่น ปัจจัยด้านราคา ด้านการคมนาคม ด้านร้านอาหาร ด้านบริการธุรกิจท่องเที่ยว ด้านสิ่งดึงดูดอื่น ๆ และปัจจัยทางด้านความสามารถในการพัฒนาให้เป็นแหล่งรายได้ทางด้านของที่ระลึก ความปลอดภัย และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

ประชาชนได้รับผลกระทบจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านที่อยู่อาศัยและการดำรงชีวิต ก่อให้เกิดความสะดวกรสบายในการเดินทาง เช่น ถนน รถเมล์ รถสองแถว ความเป็นส่วนตัวของที่พักอาศัย รวมทั้งความสะดวกรสบายในเรื่องสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ และทำให้มีสภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย เช่น เสียง ฝุ่นละออง มลพิษ และ ความสงบเงียบของการดำรงชีวิตในหมู่บ้านชุมชน และ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ โอกาสในการทำมาหากินหารายได้จากนักท่องเที่ยว รายได้จากการขายสินค้าชุมชน หรือร่วมกิจกรรมในหมู่บ้านชุมชน การทำงานและประกอบอาชีพ และ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน รวมทั้งผลกระทบจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้าน ความหวงแหนและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานราชการในท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรมเวียงกุมกาม ความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม ความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างคนในหมู่บ้าน ชุมชนท้องถิ่น ความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชน(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) จิตสำนึกและความภูมิใจในแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม และความผูกพันกับคนในหมู่บ้านชุมชนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเมือง และการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ทำให้มีการตื่นตัวของรัฐ และประชาชนที่ต้องการจะให้เมืองที่เข้าอยู่อาศัยเป็นมรดกดำรงอยู่สืบต่อชั่วลูกชั่วหลาน หลังจากค้นพบว่าแนวทางที่ได้ดำเนินอยู่ก่อนหน้านี้ไม่ยั่งยืน เพราะเมืองแผ่ขยายไปในชนบทอย่างไร้ขอบเขต ประชาชนใช้รถส่วนตัวจนเกิดปัญหาจราจรทำให้อากาศมีสารปนเปื้อน ดังนั้นการขยายเมืองที่ขาดการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ที่ตามมา เช่น ชุมชนแออัด การรุกร้าโบราณสถานเป็นต้น

ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับเมืองยั่งยืน หรือการบริหารจัดการเมืองที่ยั่งยืนจึงรวมไปถึงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ว่าการดำรงรักษาประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร่วมทั้งการจัดการเก็บรักษาภูมิทัศน์ของเมือง เพื่อธำรงรักษา

บรรยากาศที่ดีของเมืองไม่ให้เต็มไปด้วยป้ายโฆษณาและสายไฟฟ้าระเกะระกะทำลายบรรยากาศ การเป็นเมืองประวัติศาสตร์ และเมืองน่าอยู่นอกจากนี้ประชาคม ซึ่งประกอบไปด้วยภาคส่วนต่างๆ ทั้งในส่วนของพลเมือง ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคที่ไม่ใช่รัฐ หรือองค์กรศาสนา องค์กร ประชาชน ซึ่งเป็นองค์ประกอบทั้งหมดในสังคมที่ได้รับการมองว่าควรต้องมีบทบาทในการบริหารจัดการเมือง และดูแลเอาใจใส่เมือง

ด้วยกันทุกส่วน ประชาสังคมจะเข้มแข็งได้ต้องประกอบไปด้วยความเข้มแข็งของทุก ส่วนของสังคม โดยเฉพาะความเข้มแข็งของพลเมือง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิด ประชาสังคมที่เข้มแข็ง หากประชาสังคมในชุมชนหรือเมืองนั้นเข้มแข็งก็จะสามารถนำพาเมืองที่มี การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนา พร้อมทั้งทำให้เมืองๆ นั้นยั่งยืนทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคมวัฒนธรรม และเศรษฐกิจโดยรวม

เช่นเดียวกับการศึกษาของ อนุกุล ศิริพันธ์ (2542) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการ โบราณสถานและสิ่งแวดล้อมโดยรัฐและชุมชน: กรณีศึกษา คุเมืองและกำแพงเมืองในเขตพื้นที่ ชุมชนปงสนุก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่าชาวบ้านไม่ให้ความสำคัญในการบำรุงรักษา โบราณสถาน แนวทางของรัฐที่จัดการในชุมชนคือให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ถึง แนวทางการจัดการ การพัฒนาแนวใหม่ แต่สิ่งที่ขาดหายไปคือการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน การปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนให้รู้สึกรักและหวงแหน สมบัติของชาติ

5.3 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียง กุมกาม โดยยึดหลักในการบริหารจัดการเมืองที่ดี เพื่อนำไปสู่การเป็นเมืองที่ยั่งยืน มีประเด็นสำคัญ 6 ประเด็นคือ (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2545)

1. ควรมีการกระจายอำนาจตั้งแต่การสร้างความเป็นประชาธิปไตยจากระดับล่างสู่บน มิใช่ เฉพาะในแง่ทางการเมืองการปกครองเท่านั้น รวมถึงในแง่ของเศรษฐกิจ และการบริหาร การจัดการทรัพยากรอีกด้วย
2. ควรมีการบริหารจัดการ เป็นการสร้างเสริมพลวัตในการขับเคลื่อนไปข้างหน้า ทำ อย่างไรให้การบริหารจัดการท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับคนในเมืองมากที่สุด
3. ควรมีความโปร่งใสและสัญญาประชาคม สิทธิและความรับผิดชอบต้องเป็นสิ่ง ที่คู่ กันไป ดังนั้นการบริหารจึงต้องเป็นไปอย่างสุจริต

4. ควรมีการรวมกลุ่มของคนจน และคนชายขอบ การอยู่ร่วมกันมิได้จำกัดว่าคนจนอยู่รวมกลุ่มกันเท่านั้น แต่หมายถึงการอยู่ร่วมกันของคนระดับเศรษฐกิจที่อยู่ด้วยกันอย่างสันติโดยไม่เคียดแค้น และคนจนมีโอกาสยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของตนในสังคมได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกคนอยู่ในฐานะเท่าเทียมกัน

5. ควรมีระบบการคลังท้องถิ่น ที่ดีมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่น เพื่อนำมาพัฒนาเมืองนั้นๆ

6. ควรรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเมือง ทุกภาคทุกส่วนของเมืองจะต้องมีส่วนร่วมในการดูแล และจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองให้น้อยทุกอย่างอยู่ในระดับมาตรฐาน หรือคุณภาพสูงกว่ามาตรฐานแท้ที่จริงแล้วสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตทุกชนิด